

56

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Doel van de inzet / mobiel banditisme.....	3
Bevoegd gezag en verantwoordelijkheid.....	4
Toestemming eigenaar/beheerder weg(en)	5
Juridische context.....	6
Aankondiging nieuwe wetgeving.....	6
College Bescherming Persoonsgegevens	6
Mogelijkheden van dataverwerking conform WPG	6
Nieuwe (ANPR)wet (voorstel)	7
Landelijke ontwikkelingen	8
Techniek	9
Camera's.....	9
Datatransmissie	9
Locaties.....	10
Dataverwerking.....	11
Opslag en termijnen.....	11
Toegangsautorisatie BackOffice.....	11
Gebruikte referentiebestanden	11
Financiën.....	13
Aanbesteding.....	13
Organisatie	14
Samenvatting.....	15
BESLUITVORMING	16
Bijlagen.....	17
Schematisch overzicht van de snelwegen in Noord- en Oost-Nederland.....	17
Wetteksten artikelen 8, 9 en 10 van de Wet Politiegegevens (WPG)	18

Inleiding

De maatschappij ontwikkelde zich de afgelopen decennia van een verzuilde naar een steeds meer individualistische samenleving. Daarbij zijn door toenemende vervoersmogelijkheden, in snel tempo, allerlei grenzen vervaagd dan wel aan het vervagen. Zowel in de tastbare (steden, provincies en landen) als in virtuele zin, de – digitale – (snel)wegen maken het de mens mogelijk zich in korte tijd fysiek dan wel digitaal te verplaatsen en op grote afstand zaken te doen.

Deze constatering zorgt er echter tegelijk voor dat de politie steeds minder zicht krijgt op vervoersstromen van voor de voor handhaving van de (rechts)orde en opsporing van strafbare feiten belangrijke personen en/of goederen. Naar aanleiding van deze ontwikkelingen zoekt de politie voortdurend naar technische hulpmiddelen die het mogelijk maken zo efficiënt mogelijk te werken.

In dat kader startte de Bovenregionale Recherche Noord- en Oost-Nederland (verder BRNON) in samenwerking met politieregio IJsselland, in 2007 een pilot naar de toepassingsmogelijkheden van Automatic Number Plate Recognition (verder ANPR). Het gaat hier om een combinatie van camera's en computers die in staat zijn gefotografeerde kentekens volledig geautomatiseerd te verwerken, waarbij het onder meer mogelijk is geregistreerde kentekens te vergelijken met zogenaamde referentiebestanden.

Aanvankelijk werd deze techniek toegepast in de mobiele variant (ANPR gemonteerd in politievoertuigen) die grotendeels is georiënteerd op het proces handhaving. Maar al snel werd ook de variant van permanent scannen (vaste camera's op strategische locaties) onderzocht en sinds de eerste helft van 2008 is een achttal ANPR-camera's boven de A28 nabij Zwolle Zuid technisch actief. De feitelijke informatie-inwinning kwam begin 2009 pas goed op gang.

Dit zogenaamd 7x24 registreren van kentekens werd vastgelegd in het projectplan 'digitale surveillance op (snel)wegen'. Een plan dat in maart 2008 werd geaccordeerd door de Regionale Driehoek IJsselland. Het projectplan is voor wat betreft de doelstelling van de camera's, geleerd aan de taakstelling van de BRNON, te weten de bestrijding van bovenregionale / (inter)nationale criminaliteit. In dat licht bezien zijn in het plan een aantal knooppunten van snelwegen in het 'BRNON-gebied' opgenomen. Op termijn zouden deze knooppunten eveneens van ANPR-camera's moeten worden voorzien. Daardoor zou het mogelijk kunnen worden om zicht te krijgen op criminele vervoersstromen.

Na een voldoende positieve tussenevaluatie met betrekking tot de tot dan toe behaalde resultaten van de eerste locatie bij Zwolle Zuid, gaf het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (verder BZK) de BRNON eind 2009 toestemming om een substantieel deel van het overschot financiële reserve over de jaren 2005, 2006 en 2007 te gebruiken voor uitrol van de ANPR-pilot.

Dit document is een vervolg op eerder bedoeld projectplan. Het behandelt alleen de hiervoor bedoelde uitrol van de 7x24 inzet van ANPR.

Doel van de inzet / mobiel banditisme

Vroeger kende de politie de mensen in de buurt/wijk. Het was bekend wie waar woonde, of hij of zij strafrechtelijk met de politie in aanraking was geweest en zo ja, van welke vervoermiddelen men gebruik maakte. Maar onze maatschappij heeft zich de afgelopen decennia in hoog tempo ontwikkeld tot een samenleving zonder afstanden en grenzen. De mogelijkheden van transport en vervoer en de middelen die ons daarbij ter beschikking staan, zijn talrijk.

Bij het plegen van strafbare feiten maken (inter)nationale personen / criminelen steeds meer gebruik van transport en vervoer. De pakkans is kleiner en het werkgebied is groter. Men komt van ver, pleegt de overval / beroving, diefstal, inbraak of welk strafbaar feit dan ook en reist weer terug naar de eigen woon- of verblijfplaats. De politie vindt op een plaats delict hooguit wat achtergebleven sporen, maar vaak zijn deze, zonder aanvullende informatie, moeilijk naar de verdachte(n) te herleiden.

De hiervoor bedoelde vorm van criminaliteit wordt veelal samengevat onder de noemer 'mobiel banditisme'. Oorspronkelijk werd het gerelateerd aan door inwoners van voormalige Oostbloklanden in Nederland gepleegde criminaliteit. Gezien het in de vorige alinea gerelateerde wordt dat begrip inmiddels echter breder beschouwd. Daarbij wordt het begrip op verschillende manieren geïnterpreteerd. Voor wat betreft dit projectplan zal onder 'mobiel banditisme' worden verstaan :

Alle strafbare feiten als bedoeld in artikel 67 lid 1 van het Wetboek van Strafvordering, al dan niet in georganiseerd verband gepleegd door (inter)nationale personen / criminelen, die voor het plegen van die feiten ten minste 20 kilometer buiten hun woon- en/of verblijfplaats reizen en/of de politieregiogrenzen van hun eigen woongebied overschrijden.

Het (inter)nationale weggennet is de afgelopen tien, twintig jaar, sterk uitgebreid en het Nederlandse wagenpark bedraagt ongeveer 8 miljoen voertuigen. Daarbij maakt een nog steeds toenemend aantal voertuigen uit het buitenland gebruik van het Nederlandse (snel)wegennet. De politie is, zeker in relatie tot dat mobiel banditisme, dan ook niet meer in staat om zonder technische ondersteuning zicht te houden op die vormen van strafbare feiten waarbij goederen en (inter)nationale personen / criminelen gebruik maken van de diverse vervoermiddelen en die (snel)wegen.

Inzet van deze ANPR-camera's nabij (snel)wegen heeft, gekoppeld aan de taken van de BRNON, te weten de bovenregionale / (inter)nationale bestrijding van criminaliteit, waaronder mobiel banditisme, meerdere doelen, te weten :

- het in het kader van de nodale oriëntatie zichtbaar maken hoe bij de politie bekende (inter)nationale criminelen zich door (Noord- en Oost-)Nederland verplaatsen;
- vastgelegde kentekens hanteren voor de opsporing van (verdachten van) gepleegde strafbare feiten¹;
- voorkomen dat strafbare feiten (kunnen) worden gepleegd.

Mede in dit kader stelt 'Politie In Ontwikkeling' (verder PIO) : de wisselwerking tussen de leefruimte en stromenland is in toenemende mate bepalend voor het karakter van onveiligheid en biedt tegelijkertijd aanknopingspunten voor de bestrijding ervan. Door niet alleen aanwezig te zijn op plaatsen, maar ook op stromen, kan het verlies aan handelingsvermogen bij de overheid door de opkomst van de Informatiesamenleving worden gecompenseerd.

¹ Zie voor wat er in dit verband mogelijk is, het hoofdstuk juridische kaders

Bevoegd gezag en verantwoordelijkheid

Inzet en gebruik van ANPR zijn geautomatiseerde manieren van werken, passend bij de dagelijkse taken en werkzaamheden van de politieambtenaar. De Inzet van ANPR op strategische locaties heeft primair tot doel een ondersteuning te leveren aan de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, als bedoeld in artikel 2 van de Politiewet 1993 en is daarmee een verantwoordelijkheid van het openbaar ministerie, in casu de (hoofd)officier van justitie.

Deze geautomatiseerde methodiek maakt het daarbij mogelijk om controleerbare gegevens op te slaan en te verwerken tot voor de dagelijkse politionele bedrijfsvoering hanteerbare informatie. Opslag en verwerking van gegenereerde data vinden plaats in bestanden waarvoor de korpsbeheerder verantwoordelijk is.

Toestemming eigenaar/beheerder weg(en)

Voordat tot plaatsing van ANPR-camera's wordt overgegaan dient er toestemming te zijn van de wegeigenaar/-beheerder. Deze toestemming moet blijken uit een vergunning of ander document, waarin ook de voorwaarden waaronder montage en beheer van de Installatie zijn opgenomen.

De 'Vorbereidingsgroep Droog' van Rijkswaterstaat (verder RWS) heeft in 2010 besloten om de politie (en de belastingdienst) toestemming te geven voor plaatsing van camera's op hun portalen over de snelwegen. Deze beleidslijn wordt nu door de Dienst Verkeer en Scheepvaart verder uitgewerkt in een operationeel beleidskader waarin onder meer voorwaarden voor plaatsing zullen worden opgenomen. De beleidslijn geldt voor alle wegedistricten van RWS.

Juridische context

Evenals voor wat betreft het in 2008 door de Regionale Driehoek IJsselland geaccordeerde project, zijn in dit projectplan – **'Digitale surveillance op (snel)wegen in Noord- en Oost-Nederland'** – inzet en gebruik van ANPR, met inachtneming van de Wet Politiegegevens (verder WPG), gebaseerd op artikel 2 van de Politiewet en de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering².

Aankondiging nieuwe wetgeving

Naar aanleiding van diverse ontwikkelingen ten aanzien van dit onderwerp op juridisch gebied en de aanbevelingen in de rapportage van de commissie Brouwer-Korf³, heeft het Ministerie van Justitie op 4 november 2009 kenbaar gemaakt dat '.....het de ambitie van het kabinet Balkenende is om de ontwikkeling van ANPR mogelijk te maken binnen duidelijke regels'. Daarvoor zou aanvullende wetgeving worden voorbereid, waarbij het 'Zwolse model' uitgangspunt zou zijn. Door de demissionaire status van dat kabinet – maart 2010 – werd de beoogde wetgeving door de Tweede Kamer als controversieel aangemerkt. Daarmee liep dat proces 8 maanden vertraging op. In het regeer- en gedoogakkoord van het kabinet Rutte is opgenomen dat er een bredere inzet van ANPR-systemen komt⁴.

College Bescherming Persoonsgegevens

In januari 2010 concludeerde het College Bescherming Persoonsgegevens, mede aan de hand van het door henzelf uitgebrachte richtsnoer⁵, dat de politie met de opslag van passagegegevens, de zogenaamde 'no-hits' (geregistreerde kentekens die niet matchen met een referentiebestand), handelt in strijd met de wet. De ministeries van BZK en Justitie hebben dat standpunt, in afwachting van de door hen beoogde wetgeving, overgenomen en sinds 29 januari 2010 worden in de BackOffice van het Verzorgingsgebied Noord-Oost van de Voorziening tot samenwerking Politie Nederland (verder Vts PN) geen passagegegevens meer opgeslagen⁶.

Mogelijkheden van dataverwerking conform WPG

Inzet van ANPR in de uitvoering van de dagelijkse politietaak (artikel 8 Wet Politiegegevens) en gebruik van gegenereerde kentekeninformatie beperkt zich daardoor vooralsnog tot het verwerken van hits. Dat laat onverlet dat het gebruik en de inzet van ANPR, mede in het kader van de taakstelling van de BRNON – de bestrijding van boven-/interregionale en/of internationale criminaliteit – onverminderd mogelijk is en dat binnen een daartoe geldend juridisch kader ook de politieregio's met behulp van die systemen hun informatie kunnen verwerken. Dat betekent in de praktijk dat in een zo vroeg mogelijk stadium van een onderzoek referentiebestanden moeten worden aangemaakt.

De hiervoor bedoelde manier van gegevens verwerken is onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden van de politie en valt voor wat betreft die verwerking, onder de bepalingen van artikel 8 van de Wet Politiegegevens (verder WPG).

² De wetgever gaat er op grond van jurisprudentie van de Hoge Raad van uit dat bepaalde methoden geen concrete regeling als opsporingsbevoegdheid behoeven. Zie daartoe 'Tekst & Commentaar, Strafvordering vijfde druk', titel IVA, pagina 354 onder b en c.

³ Rapportage Brouwer-Korf 'Advies over beschermen van veiligheid en persoonlijke levenssfeer : gewoon doen' (januari 2009)

⁴ Regeerakkoord, hoofdstuk 10 (veiligheid) : 'Voertuigerkenning draagt bij aan preventie en vereenvoudiging van opsporing en vervolging van strafbare feiten en aan de handhaving van fiscale verplichtingen. Hiertoe komt er een bredere inzet van systemen van automatische nummerplatherkenning'.

⁵ CBP Richtsnoer 'ANPR – De toepassing van automatische kentekenherkenning door de politie' (juli 2009)

⁶ Door technische problemen is het onmiddellijk vernietigen van passagegegevens pas in juli 2010 mogelijk geworden. Van januari tot juli 2010 werden de gegevens maximaal grofweg 48 uur opgeslagen waarna ze onver-/bewerkt werden vernietigd.

Als de politie in het kader van een bepaald (gericht) onderzoek gegevens verwerkt, valt dat onder de bepalingen van artikel 9 van de WPG.

Als de politie beoogt inzicht te krijgen in de betrokkenheid van personen bij bepaalde ernstige bedreigingen van de rechtsorde, dan valt de verwerking van gegevens onder de bepalingen van artikel 10 van de WPG.

Deze laatste twee manieren van werken maken het, mede omdat er over een vooraf bepaalde en in tijd beperkte periode gegevens worden gegenereerd, mogelijk om zowel hits als passagegegevens (no-hits) te verwerken⁷. Deze manieren van werken vallen daarmee echter buiten de werking van dit projectplan.

Nieuwe (ANPR)wet (voorstel)

Mede naar aanleiding van de hiervoor beschreven ontwikkelingen op het gebied van de verwerking van hits/no-hits, maakte de minister van Veiligheid en Justitie op 11 januari 2011 bekend dat hij een wetsvoorstel met betrekking tot kentekenregistratie voor advies naar verschillende instanties had gestuurd. Het wetsvoorstel houdt concreet een uitbreiding van het Wetboek van Strafvordering in met artikel 126jj waarin de volgende tekst is opgenomen :

1. Een opsporingsambtenaar is bevoegd op of aan de openbare weg kentekengegevens van voertuigen met behulp van een technisch hulpmiddel vast te leggen ten behoeve van
 - a. de opsporing van strafbare feiten;
 - b. de aanhouding van personen als bedoeld in artikel 564 van het Wetboek van Strafvordering.

De aanwezigheid van het technisch hulpmiddel wordt op duidelijke wijze kenbaar gemaakt.

2. De kentekens en de met de kentekens samenhangende gegevens betreffende locatie, tijdstip en de opname van het voertuig kunnen worden bewaard gedurende een periode van vier weken na de datum van de vastlegging.
3. In geval van verdenking van een strafbaar feit of in geval van een voortvluchtige persoon, kunnen de gegevens als bedoeld in het tweede lid, in het belang van het onderzoek of met het oog op de vaststelling van de verblijfplaats van de aan te houden persoon, geautomatiseerd worden vergeleken met politiegegevens die voor één van deze doelen worden verwerkt, teneinde vast te stellen of de gegevens overeenkomen. Als de gegevens overeenkomen kunnen ze voor het desbetreffende doel verder worden verwerkt.

Vooralsnog geldt deze regeling 3 jaar. Ze vervalt als het bewaren van kentekengegevens voor de opsporing niet effectief blijkt te zijn. Om dat inzichtelijk te maken heeft het ministerie het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum (verder WODC) opdracht gegeven één en ander te gaan – laten – onderzoeken.

⁷ De tekst van de artikelen 8, 9 en 10 is bijgevoegd.

Landelijke ontwikkelingen

Sinds begin januari 2008 bestaat het door de Raad van Hoofddcommissarissen in het leven geroepen Landelijk Programmabureau ANPR (verder LP). Vanuit de Raad had het LP een driedledige opdracht, te weten :

- 1) Er wordt een landelijke ANPR-standaard ontwikkeld, opdat de datacommunicatie tussen korpsen en systemen vlekkeloos verloopt en er sprake is van eenheid in toepassing en handelen;
- 2) Er worden voorstellen gedaan over een landelijke ANPR-organisatie die tot taak heeft de landelijke ANPR standaarden te bewaken en de landelijke database te beheren;
- 3) In de toekomst wordt ANPR dagelijks ingezet als hulpmiddel in het kader van de 'Informatie Gestuurde Politie' en de daarbij behorende werkprocessen.

Het LP heeft inmiddels een businesscase opgesteld waarvan de twee hoofdlijnen zijn de inrichting van een landelijke BackOffice en een landelijke beheersdienst referentiebestanden. De kosten hiervan zijn begroot op 6 miljoen euro. De financiering daarvan vindt plaats vanuit het Ministerie van Economische Zaken (3,9 miljoen euro in het kader van een subsidie vanuit ICT en Maatschappelijke Dienstverlening), het ministerie van Financiën (1,7 miljoen euro van de belastingdienst) en de Koninklijke Marechaussee (€ 400.000,-). Door de financiering exogeen te regelen is voldaan aan de voorwaarden van het Dagelijks Bestuur van de Raad van Korpschefs en is het ANPR-programma op landelijk niveau een nieuwe periode in gegaan.

De businesscase van het LP wordt sinds medio 2010 uitgewerkt en zal in een periode van 2 jaar worden gerealiseerd. Mede daarom is in de financiële paragraaf bij dit projectplan een periode van 2 jaar aangehouden voor de licentiekosten van de BackOffice in het verzorgingsgebied Noord-Oost van de Vts PN.

De projectleider ANPR van de BRNON is verbonden aan het LP en neemt vanuit die rol deel aan verschillende vormen van overleg (een interdepartementale werkgroep juridische kaders en een werkgroep beleidskaders ANPR) onder regie van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Als zodanig is hij de 'linking pin' tussen deze gremia.

Dit document en de daarin gedane voorstellen zijn grotendeels gericht op de inrichting van een 'ANPR-cameranetwerk' in Noord- en Oost-Nederland. De inrichting van de bevraging van in dat gebied gegenereerde data zal zo veel als mogelijk is, aansluiten op en in overeenstemming gebracht worden met de hiervoor bedoelde landelijke ontwikkelingen.

Mede door deze ontwikkeling zijn politieregio's in de toekomst zelf slechts verantwoordelijk voor de aanschaf en exploitatie van ANPR-camera's en de datatransmissie. Opslag, verwerking en bevraging van gegenereerde data zullen centraal en op landelijk niveau worden verzorgd. De kosten daarvoor zullen – landelijk – via het Budget Verdeel Systeem (BVS) worden gefinancierd.

Techniek

Camera's

De door de BRNON opgedane ervaring met betrekking tot specificaties van ANPR-camera's is mede input geweest voor het tot stand komen van het door het LP opgestelde 'document standaarden ANPR' dat inmiddels leidend is voor politie Nederland⁸. Deze standaarden zijn ook bekend bij de relevante leveranciers van ANPR camera's / camera-systemen. Er hoeft dus voor de voortgang van dit project geen energie in dat onderdeel van de techniek te worden gestoken⁹.

Datatransmissie

Ook is inmiddels de nodige ervaring opgedaan met de verschillende varianten van datatransmissie. De wijze waarop dat in het kader van het vervolgproject moet gaan plaats vinden zal per locatie verschillen en zal mede moeten worden afgestemd op de lokale mogelijkheden.

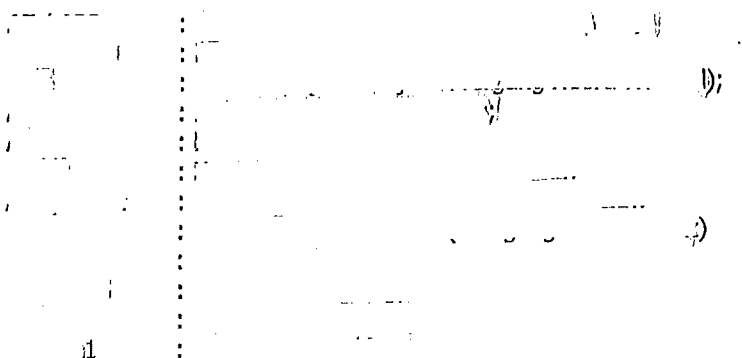
⁸ Zie hiervoor de 'Standaarden ANPR politie 4.0' en 'Standaarden ANPR algemeen 4.0' uitgegeven door het LP

⁹ Zie in dit kader ook de paragraaf 'Aanbesteding' in het hoofdstuk Financiën

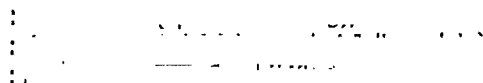
Locaties

In het oorspronkelijk ANPR-projectplan werden naast de A28 nabij Zwolle Zuid, nog een aantal strategische locaties benoemd. De grensovergangen op snelwegen in 'BRNON-verband' waren daar onder meer onderdeel van. Maar de Koninklijke Marechaussee (verder KMAR) gaat die grensovergangen in het kader van (een deel van) hun taakstelling – mobiel toezicht vreemdelingen (MTV) – al van ANPR-camera's voorzien. Met de programmamanager van de KMAR zal worden overlegd om de data van die locaties niet alleen te verzenden naar de centrale database van de KMAR maar ook naar de database van de politie.

Daarnaast zijn tracés van wegen in de afgelopen jaren veranderd en dat maakt duidelijk dat het oorspronkelijk plan onder meer voor wat betreft de locaties geactualiseerd dient te worden. In het kader van de doelstelling van de camera's en op basis van het overzicht van snelwegen in Noord- en Oost-Nederland, zijn de volgende locaties als strategisch aangemerkt¹⁰ :

Strategische locaties in Noord- en Oost-Nederland die al zijn voorzien van ANPR-camera's zijn:

Bij Zwolle Zuid is het oorspronkelijke projectplan van toepassing¹¹. De camera's bij Groningen hebben als doelstelling handhaving van de rechtsorde en ze worden, in afwachting van nieuwe wetgeving, slechts ingeschakeld als er directe controle van hits plaats vindt.

zijn ANPR-camera's actief met dezelfde doelstelling als Zwolle Zuid (bestrijding mobiel banditisme).

De camera's die door de KMAR vóór 31.12.2011 in het 'BRNON-gebied' worden geplaatst, bevinden zich op de volgende locaties :

¹⁰ Een schematisch overzicht van snelwegen bijgevoegd

¹¹ 'Digitale surveillance op (snel)wegen'

Dataverwerking

Opslag en termijnen

De op de hiervoor bedoelde, operationele locaties gegenereerde data worden, totdat een landelijke ANPR-database operationeel beschikbaar is, verzameld en verwerkt in de centrale database van de BRNON in het verzorgingsgebied Noord-Oost. Voor de verwerking daarvan wordt gebruik gemaakt van BOF, een in Engeland bij de firma Northgate gekocht BackOffice software pakket. Het gaat hier om een 'web based' applicatie, waardoor het voor de 8 politieregio's in NON-verband mogelijk is om vanaf elke werkplek in te loggen.

Op dit moment worden de data slechts bewaard als het om hits gaat. De passagegegevens (no-hits) worden meteen na vergelijking met de gebruikte referentiebestanden, vernietigd. Na het in werking treden van de eerder gerelateerde nieuwe (ANPR-)wet die verwerking (waaronder opslag van passagegegevens) mogelijk maakt, is het technisch eenvoudig om het huidige systeem aan te passen aan die nieuwe bepalingen.

Toegangsautorisatie BackOffice

De in het kader van dit projectplan gegenereerde data worden bewaard conform de bepalingen van artikel 8 van de WPG. Zij zijn voor elke politiemedewerker beschikbaar, maar niet voor elke politiemedewerker bereikbaar. De verwerking van de politiegegevens is een taak van de Regionale Informatie Organisatie (verder RIO) van de politieregio's en wordt verzorgd door de medewerkers van de teams Infodesk. Zij zijn vanuit hun dagelijkse werkzaamheden in staat om aanvragen tot verstrekking van informatie, op de juridische context te beoordelen. Zij bepalen dan ook of, en zo ja aan wie, in het kader van dit projectplan verwerkte data, worden verstrekt.

Omdat de verwerking van gegevens van de ene regio in een andere regio kunnen worden verwerkt, zullen de medewerkers van de teams Infodesk daartoe, door de verantwoordelijke korpsbeheerders moeten worden geautoriseerd. Deze autorisaties dienen jaarlijks te worden geactualiseerd. Dit zal in eerste aanleg centraal, vanuit de projectorganisatie worden verzorgd.

Gebruikte referentiebestanden

Ten behoeve van de ANPR-camera's worden referentiebestanden gebruikt die landelijk dan wel regionaal worden samengesteld. De verwerking van de landelijke bestanden vindt in NON-verband centraal plaats binnen het team Infodesk BRNON/IJsselland. Zij zijn voor het LP het aanspreekpunt voor die landelijke bestanden zoals daar zijn :

- alle referentiebestanden van de Rijksdienst Wegverkeer (verder RDW);
- alle referentiebestanden van het Centraal Justitieel Incassobureau (verder CJIB);
- alle referentiebestanden van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (verder CBR);

Daarnaast vinden aanvragen en verstrekkingen van lokale referentiebestanden uit andere politieregio's, via het LP plaats. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om referentiebestanden van hooligans, milieuactivisten en dergelijke. Maar ook het inwinnen en verstrekken van referentiebestanden van (groepen van) personen die zich landelijk mogelijk schuldig maken / hebben gemaakt aan het plegen van strafbare feiten, wordt door het LP verzorgd. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om (groepen van) personen die zich bezighouden met drugserelateerde criminaliteit, mensenhandel/-smokkel, overvallen/berovingen, inbraken etcetera.

Over de methodiek van de hiervoor bedoelde dataverwerking, alsmede over de daarbij te hanteren structuur voor wat betreft de samenwerking tussen de Infodesken in de politieregio's binnen BRNON-verband zullen nadere afspraken moeten worden gemaakt.

Financiën

Het ministerie van BZK heeft toestemming gegeven om een substantieel deel van de niet bestede rijksbijdrage te gebruiken voor de uitrol van het oorspronkelijke projectplan zoals bedoeld in dit plan van aanpak. Het heeft daarbij bepaald dat het gaat om projectgelden en dat de exploitatie van aan te schaffen materiaal niet kan/mag drukken op de begroting van de BRNON. Alleen de initiële kosten zullen worden betaald uit genoemde vrijgekomen gelden. Hierbij moet worden gedacht aan de aanschaf van camera's en de apparatuur die nodig is voor de datatransmissie. Ook de licentiekosten voor de BackOffice tot en met 2011 zijn in die projectbegroting opgenomen. Vanaf 2012 zal er een Landelijke BackOffice ANPR operationeel zijn waarvan de kosten worden betaald vanuit het Landelijk Programmabureau en/of de ICT van de Vts PN. Alleen de structurele kosten, zoals de afschrijving van camerasystemen, komen voor rekening van de politieregio's.

Aanbesteding

Op dit moment loopt er een aanbestedingstraject voor de ANPR-camera's bij de afdeling Inkoop van de Vts PN Centraal. Omdat per locatie moet worden onderzocht hoe datatransmissie en stroomvoorziening moeten/kunnen worden verzorgd, worden deze kosten buiten de aanbesteding gehouden.

Organisatie

Het materiaal in de vorm van ANPR-camera's zal ten behoeve van alle in dit plan genoemde locaties, vanuit de BRNON, worden aangeschaft. Alle andere benodigde materialen kunnen pas worden geïnventariseerd en gekocht als per locatie de behoeften bekend zijn. Ook dat zal vanuit de BRNON worden georganiseerd. De projectleider ANPR bij de BRNON is daarbij verantwoordelijk voor de contacten met de Vts PN (VG NO) voor wat betreft de aansluiting van de diverse locaties op de centrale BackOffice.

Om de werkzaamheden zoals in dit plan beschreven verder gestalte kunnen geven, zal vanuit de BRNON met de diverse betrokken politieregio's worden overlegd over :

- de exacte plaatsen van de locaties (er moet daartoe ook afstemming met door andere instanties gebruikte camerolocaties plaatsvinden om te voorkomen dat er onnodige dubbelingen ontstaan);
- afstemming over (de organisatie van) de werkzaamheden met betrekking tot de verwerking van gegenereerde data (zie ook hoofdstuk dataverwerking)

Daarnaast zal er overleg en afstemming moeten plaatsvinden met de te betrekken ketenpartners zoals Rijkswaterstaat, energieleveranciers, leveranciers van datatransport.

De Vakgroep Opsporing van de 8 politieregio's in Noord- en Oost-Nederland fungeert ten aanzien van de realisatie van dit projectplan als stuurgroep. De projectleider zal hen op nog nader te bepalen tijdstippen met tussentijdse rapportages informeren over de stand van zaken.

Samenvatting

ANPR-camera's boven (snel)wegen maken het mogelijk om vast te leggen wie op enig moment in welk gebied is geweest. Deze informatie kan vervolgens gekoppeld worden aan gepleegd(e) strafbare feit(en). Dat soort camera's zijn onderdeel van de hier behandelde ANPR systemen. ANPR is een volledig automatisch, digitaal systeem dat het mogelijk maakt om zicht te houden op (de verwerking van) kentekens / informatie.

Ter ondersteuning van één van de taken van de BRNON, te weten de bestrijding van (inter)nationale criminaliteit, beoogt dit plan op de hierin genoemde knooppunten van verkeer- en vervoerstromen, ANPR-camera's systemen operationeel te maken.

De financiering van dit plan kan volledig worden gedaan doordat het ministerie van BZK de BRNON toestemming heeft gegeven om een substantieel deel van de niet bestede rijksbijdrage over de jaren 2005 tot en met 2007 voor de uitvoering van dit project aan te wenden. In deze financiering zijn een projectleider opgenomen, alsmede een dataverwerker voor de jaren 2010 en 2011.

Na 2011 moet de verwerking van ANPR-data plaatsvinden via een Landelijke BackOffice die wordt opgezet door het landelijk Programmabureau ANPR waaraan de BRNON-projectleider is verbonden.

BESLUITVORMING

Dit projectplan zal in februari 2011 worden aangeboden aan de Regionale Driehoek IJsselland met het verzoek :

- de inhoud en voorgestelde uitvoering goed te keuren;
- en het plan door te geleiden naar de andere Regionale Driehoeken in Noord- en Oost-Nederland met het verzoek dat vòòr 1 april 2011 goed te keuren.

Gezien en accoord :

Mr.W.B.M. Tomesen

Drs.H.J. Meijer

Dhr. P.J. Aalbersberg

Zwolle, 28 februari 2011

BIJLAGEN

Schematisch overzicht van de snelwegen in Noord- en Oost-Nederland.

In het hieronder weergegeven schema staan de kleuren van de locaties voor :

Lichtblauw	:	Steden, weergegeven en bedoeld voor oriëntatie (in NON-verband)
Donkerblauw	:	Ingericht door de Koninklijke Marechaussee
Grijs	:	Steden, weergegeven en bedoeld voor oriëntatie (buiten NON-verband)
Lichtgroen	:	Groningen Zuid Ingericht / Groningen West in dit plan bedoeld
Donkergroen	:	Locaties zijn Ingericht
Geel	:	Nieuw in te richten locaties

Schema

Wetteksten artikelen 8, 9 en 10 van de Wet Politiegegevens (WPG)

Artikel 8

1. Politiegegevens kunnen worden verwerkt met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaken gedurende een periode van één jaar na de datum van de eerste verwerking.
2. Voor zover dat noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaken kunnen politiegegevens ten aanzien waarvan de in het eerste lid genoemde termijn is verstreken geautomatiseerd worden vergeleken met politiegegevens die worden verwerkt op grond van het eerste lid teneinde vast te stellen of verbanden bestaan tussen de betreffende gegevens. De gerelateerde gegevens kunnen verder worden verwerkt met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaken.
3. Voor zover dat noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van de dagelijkse politietaken kunnen politiegegevens ten aanzien waarvan de in het eerste lid genoemde termijn is verstreken in combinatie met elkaar worden verwerkt teneinde vast te stellen of verbanden bestaan tussen de betreffende gegevens. Indien zulke verbanden bestaan kunnen de gerelateerde gegevens verder worden verwerkt met het oog op de uitvoering van de politietaken.
4. Politiegegevens, die worden verwerkt op grond van het eerste, tweede en derde lid, kunnen ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking op grond van de artikelen 9, 10 en 12.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de categorieën van gegevens op basis waarvan politiegegevens vergeleken kunnen worden. Staatsblad 2007 300 4
6. De politiegegevens, die zijn verwerkt op grond van het eerste, tweede en derde lid, worden vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de dagelijkse politietaken en worden in ieder geval uiterlijk vijf jaar na de datum van eerste verwerking verwijderd.

Artikel 9 Wet Politie Gegevens

1. Politiegegevens kunnen gericht worden verwerkt ten behoeve van een onderzoek met het oog op de handhaving van de rechtsorde in een bepaald geval.
2. Het doel van het onderzoek wordt binnen een week, nadat is begonnen met de verwerking, bedoeld in het eerste lid, schriftelijk vastgelegd.
3. Politiegegevens die worden verwerkt overeenkomstig het eerste lid, kunnen, na instemming van een daartoe bevoegde functionaris, ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking voor zover dat noodzakelijk is voor een ander onderzoek als bedoeld in het eerste lid, de verwerking, bedoeld in de artikelen 10 en 12, of de uitvoering van de dagelijkse politietaken, bedoeld in artikel 8.
4. De politiegegevens die zijn verwerkt op grond van het eerste lid en niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van het onderzoek, worden verwijderd, of gedurende een periode van maximaal een half jaar verwerkt teneinde te bezien of zij aanleiding geven tot een nieuw onderzoek als bedoeld in het eerste lid of een nieuwe verwerking als bedoeld in artikel 10, en na verloop van deze termijn verwijderd.

Artikel 10 Wet Politie Gegevens

1. De politie mag gericht gegevens mag verwerken, met het oog op het verkrijgen van inzicht in de betrokkenheid van personen bij:

a. het beramen of plegen van misdrijven:

1°. als omschreven in artikel 67, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, die in georganiseerd verband worden beraamd of gepleegd en die gezien hun aard of de samenhang met andere misdrijven die in het georganiseerde verband worden beraamd of gepleegd, een ernstige inbreuk op de rechtsorde kunnen opleveren, of

2°. waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld, of

3°. als omschreven in artikel 67, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen en die gezien hun aard of samenhang met andere door de betrokkene begane misdrijven een ernstige inbreuk op de rechtsorde opleveren;

b. handelingen die kunnen wijzen op het beramen of plegen van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen categorieën van misdrijven die door hun omvang of ernst of hun samenhang met andere misdrijven een ernstig gevaar voor de rechtsorde opleveren;

c. handelingen die, gezien hun aard of frequentie of het georganiseerde verband waarin zij worden gepleegd, een ernstige schending van de openbare orde vormen.

2. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, vindt slechts plaats omtrent:

a. verdachten van de misdrijven, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a;

b. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij het beramen of plegen van de misdrijven, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a;

c. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in de onderdelen a en b;

d. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

3. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, vindt slechts plaats omtrent:

a. personen, die betrokken zijn bij de handelingen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b;

b. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;

c. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

4. De verwerking van politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, vindt slechts plaats omtrent:

a. personen ten aanzien van wie een redelijk vermoeden bestaat dat zij betrokken zijn bij ernstige schendingen van de openbare orde;

b. personen die in een bepaalde relatie staan tot degenen, bedoeld in onderdeel a;

c. ambtenaren van politie of buitengewoon opsporingsambtenaren als bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het wetboek van Strafvordering.

5. De politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, kunnen, met instemming van een daartoe bevoegde functionaris, ter beschikking worden gesteld voor verdere verwerking voor zover dat noodzakelijk is voor een andere verwerking als bedoeld in het eerste lid, een onderzoek als bedoeld in artikel 9, een verwerking als bedoeld in artikel 12, of de uitvoering van de dagelijkse politietaken, bedoeld in artikel 8.

6. De politiegegevens, bedoeld in het eerste lid, worden verwijderd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel van de verwerking. Daartoe worden de gegevens elk half jaar gecontroleerd. De gegevens worden verwijderd uiterlijk vijf jaar na de datum van de laatste verwerking van gegevens die blijkt geeft van de noodzaak tot het verwerken van de politiegegevens van betrokkene op grond van het doel als omschreven in het eerste lid.